

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΣΤ'.

Συνδρομή ἑτήσια : Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἰκαστ. ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταδίου 32.

17 Ἰουλίου 1888

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Ο ΠΡΩΤΟΣ

Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας

(Ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ).

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ὁ Λουδοβίκος μέχρι τῆς εἰς τὸ Μόναχον ἀφιξέως του ἐγένετο μάρτυς αὐτόπτης τῶν φρικαλέων σκηνῶν τῶν ἀνατρεπτικῶν ἐκείνων χρόνων καὶ ἔλαβε ταχέως πείραν τοῦ βίου καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἐν τῷ ἀγῶνι δὲ τούτῳ πρὸς τὰς διηνεκεῖς καταδιώξεις τῆς δυσμενοῦς Μοίρας ἀνεπτύχθησαν αἱ ποικίλαι ἀρεταὶ τοῦ Λουδοβίκου. Τῆς τρυφῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀπολαύσεων τοῦ αὐλικοῦ βίου ἔμεινεν ἄγευστος, ἀνετράφη δὲ μᾶλλον ὁ Λουδοβίκος ἐν στερήσεσι καὶ κακουχίαις, καὶ εἰς ταύτας κυρίως ὀφείλεται ἡ παροιμιώδης καταστάσις λιτότης καὶ ὀλιγαρκείας τοῦ βίου αὐτοῦ. Καὶ αὕτη δὲ ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἀκαμπτος, ἡ σιδηρὰ θέλησις τοῦ Λουδοβίκου, ἥτις χαρακτηρίζει πάσας τὰς μετέπειτα βασιλικὰς αὐτοῦ πράξεις συνεκροτήθη σφυρηλατηθεῖσα ὑπὸ τὰς βροντὰς καὶ τοὺς κεραυνοὺς τῶν φοβερῶν ἐκείνων παγκοσμίων πολιτικῶν γεγονότων.

Μέχρι τοῦ 1803 παρέμεινεν ὁ Λουδοβίκος παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ του, κατὰ τὸν Μάϊον δὲ τοῦ ἔτους τούτου εἰσῆχθη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λαντσχούτης. Παραδειγματικὴ δὲ ἔμεινεν ἡ φιλοπονία καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς 5 ἡδὴ πρῶϊνης ὥρας συνείθιζε νὰ κάθηται ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ αὐτοῦ ἐργαζόμενος, καὶ τὴν συνήθειαν ταύτην διετήρησε μέχρι βαθυτάτου γήρατος. Πλὴν τῶν ἰδιωτικῶν αὐτοῦ παραδόσεων ὁ Λουδοβίκος ἐσπούδασε ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λαντσχούτης περὶ τὸ δημοσίον δίκαιον, τὰ οἰκονομολογικὰ καὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, κυρίως ὅμως ἐπέδρασεν εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς διανοίας καὶ τοῦ ἤθους αὐτοῦ ὁ καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας, ὁ περίφημος Σάιλερ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ὁποίου συνηθρίζετο ἅπασα ἡ φιλόμουσος ἀκαδημαϊκὴ νεότης τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ Λουδοβίκος ἐπεσκέφθη καὶ τὸ Πανεπιστή-

μιον τῆς Γοτιγγης, περίφημον τότε ἐπὶ τῇ ἀκριβεῖ διδασκαλίᾳ τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ δημοσίου δικαίου. Ἡ φιλοσοφικὴ δὲ σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τούτου ἀνηγόρευσε μετέπειτα τὸν Λουδοβίκον ἐπίτιμον διδάκτορα ἀέφραζουσα τὸν εἰλικρινῆ αὐτῆς σεβασμὸν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν γερμανὸν ἡγεμόνα, ὅστις, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, κατώρθωσε νὰ δοξάσῃ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα προστατεύων τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας.»

Πρὸς τοὺς συσπουδαστὰς του δὲ ἀνεστρέφετο μετὰ πολλῆς τῆς εὐπροσηγορίας πάντοτε. Ἐφοῖτα συνεχῶς καὶ εἰς αὐτὰ τὰ συμπόσια τῶν φοιτητῶν καὶ τῶν σωματείων, μετέχων τῆς εὐθυμίας τῶν παιδρῶν ὁμηλικῶν, χωρὶς ὅμως νὰ λησμονῇ ποτε καὶ τὸ ἀξίωμά του. Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶνε τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον. Ὅτε ἐν συμποσίῳ τινὶ ἔμελλε νὰ ψαλῆ τὸ γνωστὸν ᾄσμα «Εἶμαι ὁ ἡγεμὼν τῶν τρελλῶν», τολμηρὸς τις σπουδαστὴς παρεκάλεσε τὸν Λουδοβίκον νὰ κάμῃ αὐτὸς ἀρχὴν, ὡς κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, τοῦ ᾄσματος. «— Ὅτι εἶμαι ἡγεμὼν γινώσκετε πάντες,» ἀπήντησεν ὁ Λουδοβίκος, εὐχομαι ὅμως χάριν ὑμῶν νὰ μὴ ὀνομασθῶ ποτε ἄρχων τρελλῶν. »

Καὶ μετὰ τὸ πέρασ δὲ τῶν πανεπιστημιακῶν αὐτοῦ σπουδῶν ἐξηκολούθησεν ὁ Λουδοβίκος διδασκόμενος ὑπὸ διαφόρων ἰδίων καθηγητῶν. Ὁ περίφημος Jakobι ἐδίδαξεν αὐτὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ ἑλληνικὴν γραμματολογίαν, ὁ δὲ ἡμέτερος Θεΐρσιος, ὁ ἀρχαιολόγος καὶ γνωστὸς φιλέλληνας, ἐμήθησε τὸν Λουδοβίκον τὰ μυστήρια τῆς ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας. Τῆς διδασκαλίας δὲ κυρίως τῶν δύο τούτων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὁ ἔρως καὶ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Λουδοβίκου πρὸς τὴν κλασικὴν ἀρχαιότητα, ἀνυπέβλητος δὲ ἦτο ἡ πρὸς τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς λατρεία αὐτοῦ, ἐν τῇ ἀναγνώσει τῶν ὁποίων ἐνετράφα καθ' ἅπαντα τὸν βίον του. «Ὅτε τὸ τελευταῖον ἐπεσκέφθη τὸν βασιλέα, ἔγραφεν ὁ Θεΐρσιος πρὸς τινα τῶν φίλων του, εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ γραφεῖῳ του, μικρῷ τινὶ δωματίῳ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου μόλις δύνχται τις νὰ κινηθῆ ἕνεκα τοῦ πλήθους τῶν χειρογράφων καὶ τῶν βιβλίων, ἀναγινώσκοντα Ἕλληνας συγγραφεῖς. — Ὁ Ὀμηρος,

ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Θουκυδίδης εἶνε οἱ ἀχώριστοι παλαιοὶ μου φίλοι, μοὶ εἶπεν ὁ Λουδοβίκος, καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν δύο ἢ τρεῖς ὥρας συνειθίζω νὰ ἀναγινώσκω τὰ ἀθάνατα αὐτῶν ἔργα. » Καὶ ὁ περίφημος δὲ ποιητὴς Platten ἀφηγεῖται ὅτι ὁ Λουδοβίκος καὶ κατὰ τὰς θερινὰς αὐτοῦ πεζοπορίας ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Ὀμηρον, καὶ ἀνεγίνωσκεν ἀνερχόμενος τὰ ὄρη τοῦ Σαλτσβούργου.

Πρὸς ταῖς κλασσικαῖς δὲ καὶ ἐπιστημονικαῖς σπουδαῖς ὁ Λουδοβίκος ἐθεράπευε καὶ τὰς Μούσας αὐτάς, ἐπιχειρῶν ἐν ὄρῃ σχολῆς καὶ ψυχικῆς ἡρεμίας νὰ χαράξῃ εἰκόνας ἐν ποιητικῇ μορφῇ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πνευματικοῦ βίου. Τὰ πρῶτα ποιητικὰ δοκίμια τοῦ Λουδοβίκου εἶνε ἀφιερωμένα εἰς ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος, εἰς τὰ ὄνειρα καὶ τὰ ἰδεώδη τῆς πρώτης νεανικῆς αὐτοῦ ἡλικίας. Ὁ Λουδοβίκος εἶνε ὁ τύπος τοῦ Dilettant ποιητοῦ. Ἡ ἐξωτερικὴ μορφή τῶν ποιημάτων του εἶνε ὅλως ἄτεχνα τὰ μέτρα πολλάκις ἐσφαλμένα, πάντοτε ὅμως ἐν τῷ περιεχομένῳ καταφαίνεται ἡ μεγαλοφροσύνη τοῦ Λουδοβίκου καὶ ἡ ὀξύτης τῆς διανοίας αὐτοῦ. Γνωστὸν δὲ εἶνε ὅτι οὐκ ὀλίγα τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, δεικνύοντα τὴν ἀπειρον λατρείαν τοῦ Λουδοβίκου πρὸς τὴν παλαιὰν αὐτῆς εὐκλείαν, πλεῖστα δὲ τούτων εἶνε λαμπρὰ μνημεῖα τῆς πρὸς τὸν ἑλληνικὸν ἀγῶνα μεγάλης συμπαιθείας τοῦ Λουδοβίκου, μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ χαρᾶς ἔχοντος τὰς ἐκάστοτε εἰς αὐτὸν ἀγγελλομένας νίκαστῶν ἑλληνικῶν ὄπλων, καὶ ἐξυμνοῦντος τὰ ἥρωικά κατορθώματα ἀγωνιστῶν τινῶν. Τὰ ἑλληνικὰ ταῦτα ἔσματα τοῦ ἐστεμμένου ποιητοῦ μετεφράσθησαν εἰς μὲν τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ φιλέλληθνος φιλολόγου Φράντζ, εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς δὲ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Ἀλ. Ραγκαβῆ.

Τὸ ἔτος 1805 ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν νέας περιόδου ἐν τῷ βίῳ τοῦ βαυαροῦ διαδόχου, περιόδου στρατιωτικῆς μάχιστα ἐνεργείας. Ἡ ἀμετάτρεπτος φορὰ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων ἠνάγκασε τοὺς Βαυαροὺς νὰ συμμαχήσωσι μετὰ τοῦ Ναπολέοντος κατὰ τὸν πόλεμον τῶν Γάλλων πρὸς τοὺς Αὐστριακοὺς. Ὁ Ναπολέων ἐξ εὐγνωμοσύνης ἤβησε τὰ ὄρια τοῦ Βαυαρικοῦ κράτους καὶ ἀνύψωσε τὸν ἡγεμόνα τῆς Βαυαρίας τὸν πατέρα τοῦ Λουδοβίκου εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ βασιλικῶν. Τὰ πατριωτικὰ ὅμως αἰσθήματα τοῦ διαδόχου Λουδοβίκου ἐξανέστησαν κατὰ τῆς πολιτικῆς ταύτης τροπῆς καὶ τῆς μετὰ τοῦ ξένου κατακτητοῦ συμμαχίας τοῦ πατρὸς του βασιλέως, τὴν ἱεράν δὲ αὐτοῦ ἀγανάκτησιν δεικνύουσι πλεῖστα τοῦ Λουδοβίκου ποιήματα τῶν χρόνων τούτων. Ἡ σιδηρὰ ὅμως πολιτικὴ ἀνάγκη κατίσχυσε τῆς ἰδίας θελήσεως καὶ τῶν

ἀτομικῶν αἰσθημάτων τοῦ Λουδοβίκου, ἠναγκάσθη δὲ οὗτος νὰ ἐπισκεφθῇ τῷ 1805 μετὰ τοῦ πατρὸς του τὸν κραταῖον σύμμαχον Ναπολέοντα, ἐν Λίντς τότε διατρίβοντα, πρὸς ὃν ἄσπονδον μίσος ἔτρεφεν. Ὁ Ναπολέων ὅστις ἐγνώριζεν ἄλλως τὰς δυσμενεῖς τοῦ Λουδοβίκου διαθέσεις καὶ τὰ πατριωτικὰ του φρονήματα προσεπάθησε διὰ παντὸς τρόπου κατὰ τὴν ἐν Μονάχῳ διατρίβῃν νὰ προσελκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν τὸν διάδοχον τοῦ βαυαρικοῦ θρόνου. Ὅχι μόνον δὲ τὸ ἀνώτατον γαλλικὸν παράσημον ἀπένευμεν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ξίφος τὸ ὅποιον ἔφευρεν ὁ Ναπολέων κατὰ τὴν μάχην τοῦ Austerlitz ἐδώρησεν εἰς τὸν Λουδοβίκον τὰ ἐξῆς λέγων «Φέρετε τὸ ξίφος τοῦτο πρὸς ἰδίαν ἄμυναν καὶ υπεράσπισιν τῶν ὑμετέρων δικαιωμάτων.»

Παρὰ πάσας δὲ τὰς προσπαθείας καὶ περιποιήσεις τοῦ Ναπολέοντος, τὰ αἰσθήματα τοῦ Λουδοβίκου ἔμειναν πάντοτε τὰ αὐτά, ἠναγκάσθη ὅμως οὗτος, πιεζόμενος καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν πολιτικῶν περιπετειῶν, νὰ συνοδεύσῃ τὸν Γαλλὸν αὐτοκράτορα εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτοῦ. Ἀναχωρῶν δὲ ἐκ Παρισίων ὁ Λουδοβίκος ἔλαβε παρὰ τοῦ Ναπολέοντος, τοῦ συμμάχου καὶ προστάτου τοῦ ῥήνικου λεγομένου συνδέσμου τῶν γερμανικῶν κρατῶν, τὴν ἐντολὴν νὰ μετᾶσῃ καὶ αὐτὸς τοῦ ἐπικειμένου κατὰ τῶν Ρώσων πολέμου. Ταχέως δὲ ὁ διάδοχος τῆς Βαυαρίας κατέκτησε κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν συμμαχικῶν του, δρέψας εἰς πολλὰς μάχας δάφνας νίκης. Εἰς τὴν προσωπικὴν δὲ τόλμην τοῦ Λουδοβίκου καὶ εἰς τὴν γενναϊότητα τοῦ βαυαρικοῦ στρατοῦ τοῦ ὀφείλεται ἡ νίκη κρισίμων τινῶν μαχῶν οἷα ἦτο ἡ ἐν Pultusk. Συνομολογηθείσης ἀναχωρῆς, ὁ Λουδοβίκος ἀπῆλθε τῷ 1807 εἰς Βερολίνον, καταστήσας ἀρχηγὸν τῶν βαυαρικῶν στρατευμάτων τὸν στρατηγὸν Βρέδε.

Κατὰ τὴν ἐν Βερολίνῳ διαμονὴν του ἐποίησεν ὁ Λουδοβίκος τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο φλογερὸν ἄσμα τὸ προσκαλοῦν πάντας τοὺς ἡγεμόνας τῆς Γερμανίας εἰς κοινὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Κορσικανοῦ κατακτητοῦ. Τὸ τῆς φιλοπατρίας παράδειγμα καὶ ὁ ζῆλος τοῦ Βαυαροῦ ἡγεμονίδου ἐνέπνευσε καὶ ἐνεθάρρυνε ταχέως καὶ ἄλλους φιλοπάτριδας Γερμανοὺς. Ὁ γηραιὸς Dörlinger, ὁ περίφημος θεολόγος καὶ ἰδρυτὴς τοῦ παλαιοκαθολικοῦ σχίσματος, γνωστὸς καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῶν ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἀγορευσεῶν του ἐν τινι συνόδῳ, ἀφηγεῖται τὰ ἐξῆς περὶ τῶν χρόνων ἐκείνων καὶ περὶ τοῦ Λουδοβίκου: «Μία τῶν παλαιότερων ἀναμνήσεων τῆς παιδικῆς ἡλικίας μου εἶνε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Βαυαροῦ διαδόχου συνεχῶς μνημονευομένου ἐν Φραγκονίᾳ μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ μάρτυρος τῆς γερμανικῆς ἐλευθερίας von

Stein. Τὸ φιλελεύθερον γερμανικὸν φρόνημα τοῦ ἡγεμονίδου τούτου ἦτο ἡ μόνη φωτεινὴ ἀκτίς ἐν τῷ σκότει, τὸ ὅποῖον ἐκάλυπτε τότε σύμπασαν τὴν Γερμανίαν. Εἰς ἡμᾶς δὲ τοὺς παῖδας ἀνέφερον οἱ πατέρες ἡμῶν ὡς παρήγορον γεγονός ὅτι ὁ τῆς Βαυαρίας διάδοχος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἔτι τοῦ Ναπολέοντος, πρὸ τοῦ ὁποῖου πάντες ἔκυπτον τὸν ἀύχην περιδεεῖς, ἀπέδειξεν ἀνεξαρτησίαν φρονήματος καὶ θελήσεως.

Μετὰ ἀπουσίαν ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἐπανήλθεν ὁ Λουδοβίκος νικητὴς ἐκ τῆς ἐκστρατείας ταύτης εἰς Μόναχον τῷ 1807. Ἐκεῖ δέ, ὅπου σήμερον ἴδρυται ἐν Μονάχῳ ἡ πύλη τῆς Νίκης, ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ἡ μὲν φρουρὰ παιανίζουσα, ὁ δὲ λαὸς ἐπευφημῶν. Ὅτε δὲ τὸ πρῶτον ἐπεσκέφθη τὸ θέατρον μετὰ τὴν εἰς Μόναχον ἐπάνοδόν του, ὁ πατὴρ αὐτοῦ βασιλεὺς Μαξ. Ἰωσήφ, ἐπιθυμῶν νὰ τιμῆσῃ καὶ δημοσίᾳ τὸν διάδοχον διὰ τὴν ἀνδρείαν, ἣν ἔδειξε κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκστρατείαν, ἠγγέρθη καὶ ἐνηγκλίσθη τὸν Λουδοβίκον ἅμα εἰσελθόντα εἰς, τὸ βασιλικὸν θεωρεῖον ἐπευφημοῦντος τοῦ πλήθους.

Κατὰ τὰ προσεχῆ δύο ἔτη ἀφ' οὗ περιηγήθη πρῶτον τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Ἑλβετίαν παρέμεινε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁ Λουδοβίκος ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Nymphenburg ἀσχολούμενος εἰς τὰς προσφιλεῖς αὐτοῦ σπουδὰς καὶ τὴν ποίησιν. Τῷ ἔτει ὅμως 1809 ἀπέσπασεν αὐτὸν ἐκ τῶν εἰρηνικῶν του ἔργων ὁ νέος τῶν Γαλλῶν καὶ Αὐστριακῶν πόλεμος. Ἡ Βαυαρία δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ οὐδετέρη, διότι θὰ ἐκινδύνευε καὶ ἡ τύχη τῆς δυναστευούσης οἰκογενείας καὶ ἡ αὐτονομία τῆς χώρας. Ἡ μαιρία δὲ φορὰ τῶν πραγμάτων καὶ αἱ δαφιλεῖς ὑποσχέσεις τοῦ Ναπολέοντος ὤθησαν καὶ πάλιν τὴν βαυαρικὴν κυβέρνησιν πρὸς τὸ μέρος τῆς Γαλλίας. Ἄκων καὶ μετὰ δυσαρρεσκείας μετέσχε τοῦ νέου τούτου κατὰ τῆς Αὐστρίας πολέμου ἀναγκαζόμενος νὰ συμμαχήσῃ μετὰ τοῦ θανασίμου ἐχθροῦ του. Ὡς στρατιώτης ὅμως ἐπετέλεσε τὸ καθήκον αὐτοῦ γενναίως πολεμήσας καὶ συντελέσας εἰς πολλὰς νίκας. Οὐδεμίαν ὅμως χαρὰν ἠσθάνετο ἐπὶ τούτῳ ἡ ψυχὴ τοῦ Λουδοβίκου, ἀκράτητος δὲ μόνον ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ του ὅτε ἔμαθε τὴν πρῶτην μεγάλην νίκην τοῦ ἀρχιδουκῆ τῆς Αὐστρίας Καρόλου. Ὅτι δὲ οὐδέποτε ἐζήτησε νὰ κρύψῃ τὰ αἰσθήματα του ταῦτα δεικνύει ἐπιστολὴ τις τοῦ Lefevre πρὸς τὸν Ναπολέοντα: «Κρίνων τις ἐκ τῶν συνδιαλέξεων τῶν γινομένων μεταξὺ τοῦ Λουδοβίκου καὶ τὸν περὶ αὐτόν, θὰ νομίση ὅτι εὐρίσκεται ἐν Αὐστριακῷ μᾶλλον ἢ ἐν τῷ γαλλικῷ στρατοπέδῳ.» Ἐνεκα τούτου αἱ προσωπικαὶ σχέσεις τοῦ Ναπολέοντος πρὸς τὸν διάδοχον τῆς Βαυαρίας καθίσταντο πάντοτε ἐχθρικώτεραι, γνωστὴ δὲ εἶνε ἡ ἀ-

πειλὴ ἣν ἐξέφρασεν ἐν σφοδρᾷ κατὰ τοῦ Λουδοβίκου ἀγανακτήσει ὁ Ναπολέων: «Qui m'empêche de laisser fusiller ce prince.»

Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ πολέμου τούτου ὁ Λουδοβίκος ἅμα τῇ εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδῳ του ἐνυμφεῦθη τὴν περικαλλῆ ἡγεμονίδα Θηρεσίαν τοῦ Hildburghausen. Ἐκ τῆς ἡγεμονίδος ταύτης ἐπωνομάσθη καὶ ἡ μεγάλη τοῦ Μοναχοῦ κοιλάς, εἰς ἀνάμνησιν δὲ τῆς ἡμέρας τῶν γάμων τοῦ Λουδοβίκου καθιερώθησαν αἱ γνωσταὶ παμβαυαρικαὶ ἑορταὶ αἱ τελούμεναι κατὰ τὸν Ὀκτώβριον ἐκαστοῦ ἔτους ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ. Μετὰ τὸν γάμον αὐτοῦ ὁ Λουδοβίκος κτελίπε τὸ Μόναχον κατόκει δὲ κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη ἄλλοτε μὲν ἐν Innsbrük ἄλλοτε δὲ ἐν Saltzbourg.

(Ἐπεταί συνέχεια.)

ΘΕΜ. ΣΟΦΟΥΔΗΣ.

Ο ΥΠΟΥΗΦΙΟΣ

Μυθιστορία Ἰουλίου Κλαρετῆ.—Μετάφρασις Χ. Α.

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Ἡ Ἑλλεν τεταπεινωμένη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἐδέχθη τὴν συμφωνίαν. Δὲν ἀπήρσκει καὶ εἰς αὐτὴν νὰ ζήσῃ ὅπως ἤθελε, διάγουσα εἰς τὸ ἐξῆς, χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν τοῦ κ. δὲ Μομβρέν, βίον ἀπηλλαγμένον πάσης στενοχωρίας. Εἶχεν ἀγαπήσει ἄλλοτε τὸν Ροβέρτον ἢ τοῦλάχιστον τῆς εἶχεν ἀρέσει· ἀλλὰ νῦν δὲν τὸν ἠγάπα πλέον, τὸν εὗρισκε—πῶς νὰ εἴπῃ.—πολὺ «ποιητικόν» δι' αὐτὴν, οὖσαν πλάσμα πολὺ πρακτικόν· ἡ ἰδέα δὲ τοῦ νὰ ζήσῃ ἐπὶ διαστήμα χρόνου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον μακρὸν κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀρέσκειαν, τὴν ἔπεισε νὰ παραδεχθῇ τὰ πάντα ἐπιφυλασσομένη βραδύτερον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς παρουσίας αὐτῆς ἀποφάσεως. Τότε ὁ Ροβέρτος ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἐν Μελὲν γηραιὸν του μέγαρον, λέγων πρὸς τὸν πατέρα του·

—Τὸ πένθος διὰ τὴν μαρκησίαν θὰ διαρκέσῃ διὰ παντός. — Οὐδέποτε θὰ σᾶς παρουσιάσω ἐκείνην, περὶ ἧς σᾶς ὠμίλησα.

Ὁ μαρκησίος ἦτο νοήμων, ἐπιεικὴς καὶ ἀβρός. Δὲν ἠρέσκετο νὰ ἐρωτᾷ τὸν υἱὸν του ἀλλ' ἐν τῇ διαρκεί ἐκείνῃ ἐρημικῇ συμβίωσει τῶν δύο ἀνδρῶν ἐντὸς τῆς παλαιᾶς κατοικίας των αἱ πλήρεις καὶ συνεχεῖς ἐκμυστηρεύσεις καθίσταντο ἀναπόφευκτοι. Ὁ γέρον εὐπατρίδης ἀνεσκίρτησεν ὅτε ὁ Ροβέρτος διηγήθη αὐτῷ τὰ πάντα ἄνευ ἐπιφυλάξεως, ὡς νὰ ἠσθάνετο ἡ-